Tehtäviä selkokirjaan

Quo vadis

Henryk Sienkiewicz

Suomentanut ja selkomukauttanut Heidi Koski

Sisällys

Kysymyksiä kirjasta	2
Sanastoa	9
Tapahtumat järjestykseen	9
Oikein vai väärin?	10
Kuka sanoi?	10
Sanaristikko	11
Keskustelu- ja kirjoitustehtäviä	12
Tiedonhakutehtäviä	15

Nämä tehtävät on tarkoitettu tukemaan selkokirjan käyttöä opetuksessa ja opiskelussa. Kaikkia tehtäviä saa käyttää, kopioida, levittää ja muokata vapaasti.

Henryk Sienkiewiczin romaanin Quo vadis on suomentanut ja selkomukauttanut Heidi Koski. Kirjan on julkaissut Oppian.
Lisää selkokielisiä tieto- ja kaunokirjoja löydät osoitteesta selko.oppian.fi

Kysymyksiä kirjasta

Valitse oikea vastaus. Ympyröi oikea kirjain.

Lue sivut 10–17.

Luku: Tyylin asiantuntija

1. Petroniuksen päätä särki juhlien jälkeen. Missä juhlat olivat olleet?

a) Keisari Neron palatsissa
b) Senaattorin talossa
c) Temppelissä torin lähellä

2. Miksi Marcus Viniciuksen iho oli palanut auringossa?

a) Hän oli taistellut monta vuotta idässä.
b) Hän oli purjehtinut monta vuotta merellä.
c) Hän oli tehnyt monta vuotta töitä pellolla.

3. Missä Lygia asui?

a) Keisarin palatsissa
b) Petroniuksen talossa
c) Aulus Plautiuksen talossa

4. Millaiseksi Vinicius tunsi itsensä, kun Lygia katsoi häntä?

a) Vanhaksi mieheksi
b) Kuninkaaksi
c) Pikkupojaksi

5. Miksi Vinicius ei voinut Petroniuksen mukaan ostaa tai varastaa Lygiaa?

a) Aulus valittaisi senaatille.
b) Pomponia valittaisi keisarille.
c) Lygia pakenisi kotimaahansa.

Lue sivut 18–27.

Luku: Auluksen talo

6. Miksi Pomponia pukeutui vain tummiin väreihin?

a) Hänen uskontonsa kielsi kirkkaat värit.
b) Hänen ainoa poikansa oli kuollut sodassa.
c) Keisari oli tappanut hänen parhaan ystävänsä.

7. Kuka Ursus oli?

a) Sotilas, joka oli palvellut Aulusta Britanniassa
b) Mies, joka oli tullut Lygian kanssa hänen kotimaastaan
c) Orja, jonka Pomponia oli ostanut torilta

8. Miksi Lygia ei voinut lähteä kotimaahansa?

a) Hänen isänsä ei halunnut häntä takaisin.
b) Hänen kansansa joutuisi silloin sotaan.
c) Hänen kotimaansa metsät olivat palaneet.

9. Mitä Lygia piirsi hiekkaan?

a) Kalan
b) Ristin
c) Linnun

10. Mitä Petronius kertoi kristityistä?

a) He kieltäytyivät palvomasta keisaria.
b) He rukoilivat keisarin puolesta joka päivä.
c) He kävivät joka päivä keisarin temppelissä.

Lue sivut 28–37.

Luku: Varjojen mies

11. Kuka käski viedä Lygian pois Auluksen talosta?

a) Keisarin vaimo Poppaea
b) Senaatti
c) Keisari Nero

12. Missä Ursus hyökkäsi vartijoiden kimppuun?

a) Palatsin portilla
b) Suburassa
c) Auluksen puutarhassa

13. Mihin kalan merkkiä käytettiin Chilon mukaan?

a) Sillä kalastajat merkitsivät veneensä.
b) Sillä barbaarit toivoivat onnea.
c) Sillä kristityt tunnistivat toisensa.

14. Miten Chilo aikoi löytää Lygian?

a) Hän esittäisi kristittyä.
b) Hän seuraisi Ursusta yöllä kaduilla.
c) Hän kysyisi asiaa Pomponialta.

15. Mitä Vinicius uhkasi tehdä, jos Chilo epäonnistuisi?

a) Ajaa hänet pois Roomasta
b) Heittää hänet vankilaan
c) Ristiinnaulita hänet

Lue sivut 38–48.

Luku: Yö Ostrianumissa

16. Mikä Ostrianum oli?

a) Vanha temppeli
b) Vanha vankila
c) Vanha hautausmaa

17. Kuka tuli Viniciuksen ja Chilon mukaan Ostrianumiin?

a) Croton
b) Petronius
c) Aulus

18. Pietari puhui Ostrianumissa pelostaan. Mitä hän oli tehnyt, kun hän pelkäsi?

a) Hän sanoi, ettei hän tunne Jeesusta.
b) Hän lähti yksin merelle kalastamaan.
c) Hän meni sotilaiden luo vankilaan.

19. Vinicius kuunteli Paavalia. Miksi hän tunsi outoa tunnetta rinnassaan?

a) Sanat olivat vierasta kieltä, jota hän ei osannut.
b) Sanat olivat vastakohta kaikelle, mitä Roomassa opetettiin.
c) Sanat olivat samoja, joita keisari Nero käytti.

20. Miten Ursus voitti Crotonin?

a) Hän löi Crotonia tikarilla selkään.
b) Hän puristi Crotonin kurkkua molemmin käsin.
c) Hän heitti Crotonin hautakiveä päin.

21. Miksi Lygia hoiti haavoittunutta Viniciusta?

a) Petronius oli maksanut hänelle siitä kultaa.
b) Hän pelkäsi, että keisari rankaisisi häntä.
c) Kristittyjen piti rakastaa vihollisiaan.

Lue sivut 49–60.

Luku: Ristin vieras

22. Miksi Ursus ei tappanut Viniciusta?

a) Glaucus oli kieltänyt tappamasta häntä.
b) Lygia oli pyytänyt säästämään Viniciuksen.
c) Hän pelkäsi keisarin sotilaita.

23. Mitä Glaucuksen perheelle oli tapahtunut?

a) Se oli muuttanut Kreikkaan.
b) Se oli myyty orjiksi.
c) Se oli murhattu.

24. Mitä Lygia sanoi Ursuksesta?

a) Ursus oli hänen ystävänsä ja veljensä.
b) Ursus oli hänen isänsä vanha orja.
c) Ursus oli Auluksen palkkaama vartija.

25. Mitä Paavalille tapahtui matkalla Damaskokseen?

a) Ryöstäjät hyökkäsivät hänen kimppuunsa.
b) Kirkas valo kaatoi hänet maahan.
c) Hän tapasi Pietarin ensimmäisen kerran.

26. Miksi Vinicius halusi lähteä kristittyjen talosta?

a) Hän halusi kertoa keisarille kristityistä.
b) Hän halusi palata armeijaan idässä.
c) Hän halusi kertoa sedälleen, että hän oli elossa.

27. Miksi Lygia ei suostunut menemään naimisiin Viniciuksen kanssa?

a) Vinicius ei uskonut hänen Jumalaansa.
b) Lygia ei rakastanut Viniciusta.
c) Aulus ei antanut siihen lupaa.

Lue sivut 61–74.

Luvut: Lyyran laulu · Tulimeri

28. Miksi Petronius pudotti viinikupin, kun Vinicius tuli?

a) Hän kuuli, että Nero oli tulossa.
b) Hän kuuli, että Lygia oli kuollut.
c) Hän luuli, että Vinicius oli kuollut.

29. Vinicius kertoi Petroniukselle kristityistä. Miksi Petronius varoitti häntä?

a) Kristityt vihasivat sotilaita.
b) Nero vihasi kristittyjä.
c) Paavali oli vaarallinen mies.

30. Mistä Neron runo kertoi?

a) Rooman kauneudesta
b) Troijan tuhosta
c) Keisarin sodista

31. Mitä runoilijan piti Petroniuksen mukaan tehdä, jos hän halusi kuvata tulta?

a) Hänen piti lukea vanhoja runoja.
b) Hänen piti kysyä neuvoa jumalilta.
c) Hänen piti nähdä tuli itse.

32. Nero halusi rakentaa uuden kaupungin. Mitä Tigellinuksen mukaan tarvittiin ensin?

a) Tilaa
b) Rahaa
c) Orjia

33. Miksi Pietari ei lähtenyt Viniciuksen mukaan palavasta kaupungista?

a) Hän halusi sammuttaa tulipalon.
b) Hänen piti löytää muut kristityt.
c) Hän ei luottanut roomalaiseen sotilaaseen.

34. Minne Vinicius vei Lygian ja muut kristityt?

a) Huvilaan kaupungin ulkopuolelle
b) Petroniuksen taloon kaupungissa
c) Vanhalle hautausmaalle

Lue sivut 75–90.

Luvut: Syntipukit · Minne menet?

35. Nero palasi Roomaan palon jälkeen. Mitä Rooman asukkaat silloin kuiskivat?

a) Jumalat rankaisivat kaupunkia.
b) Kristityt polttivat kaupungin.
c) Keisari poltti oman kaupunkinsa.

36. Kuka keksi syyttää kristittyjä palosta?

a) Chilo
b) Tigellinus
c) Petronius

37. Miten Chilo auttoi Neroa?

a) Hän piilotti kristityt kellareihin.
b) Hän kertoi, keitä kristityt olivat.
c) Hän puhui kristityistä hyvää kansalle.

38. Mitä Nero kertoi Viniciukselle Lygiasta?

a) Lygia kuolisi areenalla.
b) Lygia pääsisi pian vapaaksi.
c) Lygia joutuisi orjaksi palatsiin.

39. Miksi keisari ei enää luottanut Petroniukseen?

a) Petronius oli liittynyt kristittyihin.
b) Tigellinus oli sanonut häntä petturiksi.
c) Petronius oli auttanut Lygiaa piiloon.

40. Miltä Lygia näytti, kun hän näki Viniciuksen vankilassa?

a) Iloiselta
b) Pelokkaalta
c) Vihaiselta

41. Miksi Pietari lähti Roomasta?

a) Keisari ajoi hänet pois kaupungista.
b) Muut kristityt pyysivät häntä lähtemään.
c) Hän halusi nähdä vanhan kotinsa.

42. Pietari näki tiellä valon ja hahmon. Mitä Pietari teki sen jälkeen?

a) Hän jatkoi matkaa kohti Antiokiaa.
b) Hän kääntyi takaisin kohti Roomaa.
c) Hän jäi rukoilemaan tien varteen.

Lue sivut 91–104.

Luvut: Kuoleman puutarha · Areena

43. Mitä Nero aikoi tehdä kristityille puutarhassaan?

a) Polttaa heidät paaluissa
b) Lähettää heidät töihin kaivoksiin
c) Myydä heidät orjiksi

44. Mitä Glaucus sanoi Chilolle Neron puutarhassa?

a) ”Pelasta minut, veli.”
b) ”Kirous sinulle, petturi.”
c) ”Annan sinulle anteeksi.”

45. Mitä Chilo heitti Neron jalkoihin?

a) Rahapussinsa
b) Hienon viittansa
c) Kultaisen ketjunsa

46. Mikä pilasi Neron juhlan puutarhassa?

a) Sade
b) Tuuli
c) Kylmyys

47. Mitä Ursus teki, kun hän seisoi yksin areenan keskellä?

a) Hän rukoili Jumalaa.
b) Hän huusi keisarille.
c) Hän itki ääneen.

48. Miten Ursus pelasti Lygian?

a) Hän ajoi härän ulos portista.
b) Hän löi härkää miekalla päähän.
c) Hän mursi härän niskan paljain käsin.

49. Miksi Nero lopulta armahti Ursuksen ja Lygian?

a) Hän pelkäsi, että yleisö nousisi kapinaan.
b) Hän ihaili Ursuksen voimaa ja rohkeutta.
c) Petronius pyysi sitä häneltä polvillaan.

Lue sivut 105–114.

Luku: Kaksi tietä

50. Miksi Petronius ei lähtenyt laivalla Viniciuksen ja Lygian mukaan?

a) Hän pelkäsi merta ja laivoja.
b) Hän oli mielestään liian vanha pakenemaan.
c) Hän ei halunnut jättää kaunista taloaan.

51. Mitä Viniciukselle tapahtui viikkoa ennen häitä?

a) Hänet ryöstettiin.
b) Hänet vangittiin.
c) Hänet kastettiin.

52. Vinicius ja Lygia muuttivat pois Roomasta. Mitä työtä Vinicius teki uudessa kodissa?

a) Hän kasvatti oliiveja ja viiniä.
b) Hän myi kalaa satamassa.
c) Hän johti saaren sotilaita.

53. Pietari halusi kuolla ristillä pää alaspäin. Miksi?

a) Hän halusi kuolla nopeammin kuin muut kristityt.
b) Hän halusi näyttää keisarille, ettei hän pelännyt.
c) Hän ei ollut mielestään yhtä arvoinen kuin Herransa.

54. Petronius kirjoitti kirjeen Nerolle. Mitä hän ei voinut antaa Nerolle anteeksi?

a) Rooman polttamista
b) Neron laulua
c) Neron vaimon murhaa

Sanastoa

Mitä sana tarkoittaa? Kirjoita viivalle oikean selityksen kirjain.

1.	**panttivanki** s. 12	_____	a) ihminen, joka on salaa vihollisen puolella
2.	**jättiläinen** s. 21	_____	b) köyhä ihminen, joka pyytää rahaa muilta
3.	**kantotuoli** s. 30	_____	c) hyvin iso ja vahva ihminen
4.	**kerjäläinen** s. 35	_____	d) päättää, että joku pääsee ilman rangaistusta
5.	**vainota** s. 41	_____	e) pitkä ja paksu puinen tolppa, joka on pystyssä maassa
6.	**petturi** s. 81	_____	f) istuin, jota miehet nostavat ja vievät paikasta toiseen
7.	**lahjoa** s. 82	_____	g) tehdä pahaa jollekulle hänen uskonsa takia
8.	**paalu** s. 91	_____	h) kova ja terävä osa, joka kasvaa eläimen päässä
9.	**sarvi** s. 99	_____	i) ihminen, joka annetaan toiselle maalle rauhan takia
10.	**armahtaa** s. 103	_____	j) antaa jollekulle rahaa, jotta hän tekee jotain kiellettyä

Tapahtumat järjestykseen

Missä järjestyksessä asiat tapahtuvat kirjassa? Kirjoita ruutuun numero 1–8. Numero 1 on ensimmäinen tapahtuma. Tee tämä tehtävä, kun olet lukenut koko kirjan.

☐ Ursus hyökkäsi Lygian vartijoiden kimppuun.

☐ Vinicius pyysi Lygiaa vaimokseen.

☐ Ursus voitti villin härän areenalla.

☐ Suuri tulipalo tuhosi yli puolet Roomasta.

☐ Vinicius ja Petronius kävivät Auluksen talossa.

☐ Vinicius kuunteli Pietarin puhetta kristittyjen kokouksessa.

☐ Vinicius ja Lygia lähtivät laivalla Roomasta.

☐ Sotilaat vangitsivat kristittyjä Rooman raunioissa.

Oikein vai väärin?

Lue lause. Onko lause oikein vai väärin? Laita rasti oikeaan ruutuun. Tee tämä tehtävä, kun olet lukenut koko kirjan.

		Oikein	Väärin
1.	Petronius oli Viniciuksen isä.	☐	☐
2.	Lygia oli roomalaisen senaattorin tytär.	☐	☐
3.	Vinicius näki Lygian ensimmäisen kerran Auluksen puutarhassa.	☐	☐
4.	Glaucus hoiti Viniciuksen murtunutta kättä.	☐	☐
5.	Vinicius piti Paavalia viisaana miehenä.	☐	☐
6.	Nero muutti hovinsa kesäksi Antiumiin.	☐	☐
7.	Kun Rooma alkoi palaa, Vinicius lähti Antiumista Roomaan laivalla.	☐	☐
8.	Chilo sanoi Neron puutarhassa, että kristityt polttivat Rooman.	☐	☐
9.	Ursus taisteli areenalla ilman aseita.	☐	☐
10.	Vinicius ja Lygia menivät naimisiin Roomassa.	☐	☐
11.	Ursus jäi asumaan Viniciuksen ja Lygian luo.	☐	☐

Kuka sanoi?

Kuka sanoo näin kirjassa? Valitse nimi laatikosta ja kirjoita se viivalle. Tee tämä tehtävä, kun olet lukenut koko kirjan.

Petronius · Lygia · Vinicius · Chilo · Ursus · Paavali · Nero · Tigellinus

1. ”Kauneus on ainoa laki, jota minä seuraan.” _____

2. ”Tiedän kaiken, mitä Roomassa tapahtuu, herrani.” _____

3. ”Mene pois, roomalainen.” _____

4. ”Meidän pitää vastata pahaan hyvällä.” _____

5. ”Valta on väliaikaista, tribunus.” _____

6. ”Kaikki voi palaa, Caesar.” _____

Sanaristikko

Lue vihjeet. Kirjoita vastaukset ruutuihin. Jokaiseen ruutuun tulee 1 kirjain. Tee tämä tehtävä, kun olet lukenut koko kirjan.

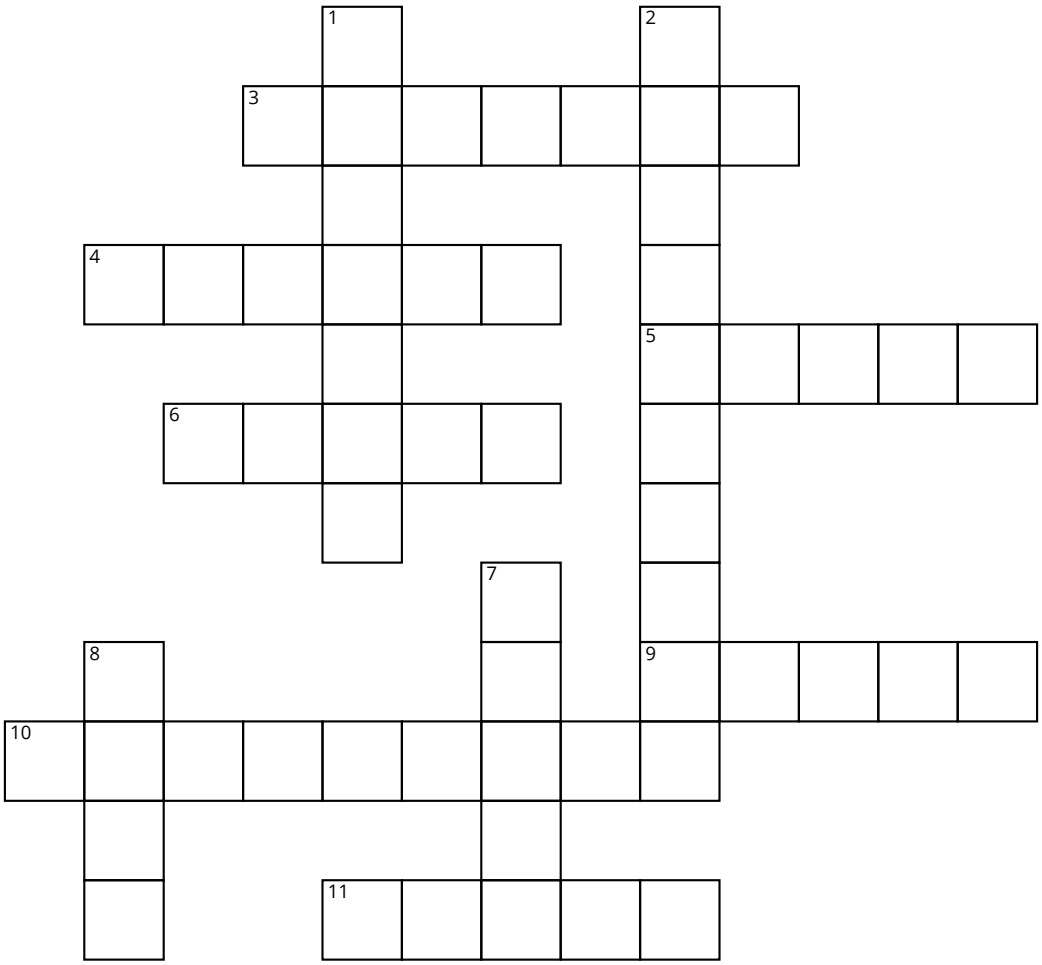

Vaakaan

3 Saari, jossa Vinicius ja Lygia elivät vanhoiksi.

4 Rooman vahvin gladiaattori.

5 Soitin, jota Nero soitti.

6 Villi eläin, jonka sarvien väliin Lygia oli sidottu.

9 Jättiläinen, joka suojeli Lygiaa.

10 Mies, jota kutsuttiin tyylin asiantuntijaksi.

11 Maailman pääkaupunki, jossa tarina alkaa.

Pystyyn

1 Vanha kalastaja ja kristittyjen johtaja.

2 Keisarin kaartin johtaja.

7 Kreikkalainen mies, joka myi tietoja rahasta.

8 Rooman julma keisari.

Keskustelu- ja kirjoitustehtäviä

Keskustele parin tai ryhmän kanssa. Voit myös kirjoittaa vastaukset viivoille. Tee tämä tehtävä, kun olet lukenut koko kirjan.

1. Vinicius muuttuu kirjan aikana. Millainen hän on kirjan alussa? Millainen hän on kirjan lopussa?

2. Chilo pettää kristityt. Neron puutarhassa hän muuttuu. Miksi Chilo muuttuu?

3. **Petronius ei ole kristitty. Silti hän auttaa Viniciusta ja Lygiaa. Miksi hän auttaa heitä?**

4. **Ursus suojelee Lygiaa koko elämänsä ajan. Millainen ystävä Ursus on? Millainen on sinun mielestäsi hyvä ystävä?**

5. **Yleisö tulee areenalle katsomaan verta. Lopulta yleisö huutaa: ”Armoa!” Miksi yleisö muuttaa mielensä? Mitä mieltä sinä olet?**

6. **Kirjoita kirje. Vinicius ja Lygia ovat juuri muuttaneet uuteen kotiin. Vinicius kirjoittaa kirjeen Petroniukselle. Mitä hän kertoo uudesta elämästään?**

Tiedonhakutehtäviä

Etsi tietoa kirjastosta tai internetistä. Kirjoita vastaus viivoille. Tee tämä tehtävä, kun olet lukenut koko kirjan.

1. Henryk Sienkiewicz kirjoitti romaanin Quo vadis. Tämä selkokirja on tehty siitä. Vinkki: hae sanoilla Henryk Sienkiewicz ja Quo vadis.

a) Mistä maasta Sienkiewicz oli kotoisin?

b) Minä vuonna Sienkiewicz sai Nobelin kirjallisuuspalkinnon?

c) Mitä sanat quo vadis tarkoittavat suomeksi?

2. Kirjassa Rooma palaa. Rooman suuri palo tapahtui myös oikeasti. Vinkki: hae sanoilla Rooman palo.

a) Minä vuonna Rooma paloi?

b) Monet historian kirjoittajat ovat kertoneet palosta. Kirjoita yhden kirjoittajan nimi.

c) Palon jälkeen Nero rakensi uuden palatsin. Mikä sen nimi oli?

3. Kirjassa Croton on gladiaattori. Gladiaattoreita oli oikeasti Rooman valtakunnassa.

a) Keitä gladiaattorit olivat?

b) Ketä vastaan gladiaattorit taistelivat?